

ศ.พ. ๑๔
วันที่ ๒๕ มี.ค. ๖๑
เวลา ๑๔.๐๐ น.

ลำดับเลขากิจการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส27373 ส 1 ๕๐
รับที่ : ธ4554/61 กท ก
วันที่ : 28 มี.ค. 61 เวลา : 13:30

ที่ วธ ๐๕๐๖.๑๐/๒๐ กท

กระทรวงวัฒนธรรม

๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร

เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๒๗

มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเสนอแนวทางการรณรงค์ เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม เนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑
(สงกรานต์วิถีไทย ใช้น้ำคุ้มค่า ชีวาปลอดภัย)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือถึงรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. แนวทางและมาตรการการจัดงานประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม ขอเสนอแนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม เนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ ภายใต้แนวคิด “สงกรานต์วิถีไทย ใช้น้ำคุ้มค่า ชีวาปลอดภัย” มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับกับการบริหารราชการ กระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมขอเรียนเสนอรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของไทยมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งนับตามปฏิทินสุริยคติ ซึ่งจะอยู่ในช่วงวันที่ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายนของทุกปี เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของคนไทย ประกอบไปด้วยบรรยากาศที่งดงาม อ่อนโยน เอื้ออาทร ความกตัญญู ความสนุกสนาน ความอบอุ่น ความมีน้ำใจไมตรี การให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นไทยได้อย่างเด่นชัด โดยใช้ “น้ำ” เป็นสื่อในการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีในปัจจุบัน แม้ประเทศไทยจะนับวันที่ ๑ มกราคม ของทุกปีเป็นวันขึ้นปีใหม่แบบสากลนิยม แต่ด้วยความเป็นเอกลักษณ์ของประเพณีดั้งเดิม รวมถึง กิจกรรมที่คนในสังคมและชุมชนได้ถือปฏิบัติสืบเนื่องมาอย่างยาวนาน เช่น การเข้าวัดฟังธรรม ทำบุญทำทาน การสงฆ์น้ำพระ การอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลแด่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ การรดน้ำ ขอพรผู้ใหญ่ การเล่นสาดน้ำ และการละเล่นรื่นเริงต่างๆ ทำให้ประชาชนชาวไทย ถือประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีปีใหม่ของไทยสืบต่อมา

ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับ “น้ำ” เป็นหลัก เนื่องด้วย “น้ำ” ถือเป็นสิ่งที่ช่วยชำระสิ่งสกปรกต่างๆ และเป็นเครื่องหมายของความอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งช่วงเดือนเมษายนของทุกปี เป็นช่วงฤดูร้อน “น้ำ” จึงถูกใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยคลายความร้อนและเพื่อความสนุกสนาน อีกทั้งใช้ในการสงฆ์น้ำพระพุทธรูปและพระสงฆ์เพื่อความเป็นสิริมงคลรับปีใหม่ไทย การการรดน้ำขอพร เพื่อแสดงถึงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ บิดามารดา ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ ด้วย รวมถึง การใช้น้ำเพื่อทำความสะอาดบ้านเรือน ในช่วงประเพณีสงกรานต์ เสมือนเป็นการชำระล้างสิ่งสกปรกให้ออกจากบ้านอีกด้วย

ในปี ๒๕๖๑ นี้.....

ในปี ๒๕๖๑ นี้ การพยากรณ์สถานการณ์น้ำ มีเกณฑ์ที่ดีกว่าปีที่ผ่านมา แต่ถึงกระนั้น ก็ยังสมควรที่จะรณรงค์ให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญของ “น้ำ” ด้วยการส่งเสริมให้ประชาชนใช้น้ำอย่างคุ้มค่า ร่วมกันสืบสานคุณค่าอันดีงาม ของประเพณีสงกรานต์วิถีไทยที่เหมาะสม รวมถึง การรณรงค์ให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของตนเองและผู้อื่น ในช่วงประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ นี้

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดงานประเพณีสงกรานต์ การกำหนดแนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทาง วัฒนธรรม เนื่องในประเพณีสงกรานต์และได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ รับทราบตามที่ กระทรวงวัฒนธรรมเสนอแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเนื่องในประเพณีสงกรานต์ ภายใต้งาน “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า” โดยบูรณาการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเนื่องในประเพณีสงกรานต์ รวมทั้งเตรียมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ รับทราบตามที่ กระทรวงวัฒนธรรม รายงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเนื่องในเทศกาลสงกรานต์ของกระทรวงวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางในการป้องกัน เพื่อไม่ให้มีการแต่ง กายและแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมในช่วงเทศกาลสงกรานต์ รวมทั้งได้มีการรณรงค์ภายใต้งาน “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า”

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบตามที่ กระทรวงวัฒนธรรม รายงานเกี่ยวกับแนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม เนื่องในประเพณี สงกรานต์ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ทุกชีวาปลอดภัย” โดยบูรณาการ ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและมาตรการรณรงค์ การสืบสานประเพณีสงกรานต์ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า และเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สืบเนื่องจาก การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมที่ถูกต้องและเหมาะสม การปฏิบัติตามวิถีชีวิตที่ดีงามของประชาชนชาวไทย การรณรงค์ ให้มีการจัด กิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ คำนึงถึงคุณค่า สาระสำคัญของวัฒนธรรม ประเพณี และคุณค่าของน้ำ โดยการใช้ น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า อีกทั้ง เพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึง สร้างความมั่นใจ แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในช่วงเวลาประเพณีที่สำคัญของประเทศให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ที่จะสร้างรายได้และเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรมขอให้พิจารณานำเรื่องดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบในการประชุมคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔. สาระสำคัญ/ ข้อเท็จจริง

๔.๑ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ดำเนินการจัดประชุมบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ที่ดูแลรับผิดชอบในการกิจหลัก จำนวน ๒๔ หน่วยงาน ได้แก่ การจัดงานและกิจกรรมต่างๆ ในช่วงประเพณี สงกรานต์ การบริหารจัดการน้ำ และการดูแล รักษา ความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, การประปานครหลวง

/และการประปา.....

และการประปาส่วนภูมิภาค) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรน้ำ) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (กรมอุตุนิยมวิทยา) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กรมการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองบังคับการตำรวจจราจร สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์) กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) กรุงเทพมหานคร (สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว สำนักงานเขตปทุมวัน สำนักงานเขตบางรัก สำนักงานเขตพระนคร สภาวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร สภาวัฒนธรรมเขตปทุมวัน สภาวัฒนธรรมเขตบางรัก และสภาวัฒนธรรมเขตพระนคร) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และมูลนิธิเมาไม่ขับ โดยมีแนวคิดเพื่อบูรณาการความร่วมมือในด้านต่างๆ โดยทุกหน่วยงานเห็นพ้องต้องกันว่า ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีที่สำคัญ แสดงถึงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของประเทศไทย ซึ่งประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติรับรู้และรู้จักเป็นอย่างดี

๔.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ มีมติรับทราบ แนวทางการจัดงานประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ ที่กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับหน่วยงานร่วมประชุมบูรณาการ จำนวน ๒๔ หน่วยงาน เพื่อกำหนดแนวทางรณรงค์ เพื่อสืบสาน ประเพณีสงกรานต์ที่ดีงามเหมาะสม การป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในช่วงประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ ซึ่งดำเนินการภายใต้แนวคิด “สงกรานต์วิถีไทย ใช้น้ำคุ้มค่า ชีวาปลอดภัย” โดยมีรายละเอียดแนวทางการรณรงค์ ดังนี้

๑. การรณรงค์จัดกิจกรรม “สงกรานต์วิถีไทย” ได้แก่

๑.๑ ส่งเสริมให้จังหวัดต่างๆ ใช้พื้นที่จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและร่วมกันสืบสานประเพณีสงกรานต์ของท้องถิ่น

๑.๒ ขอความร่วมมือจากประชาชนในการสืบสานคุณค่าสาระและสิ่งที่ดีควรทำของประเพณีสงกรานต์วิถีไทย เช่น ทำความสะอาดบ้านเรือน วัด สถานที่สาธารณะ ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ เล่นน้ำอย่างพองาม

๑.๓ รณรงค์ให้แต่งกายด้วยชุดสุภาพ ใช้ผ้าไทย ผ้าท้องถิ่น หรือชุดไทยย้อนยุค เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ

๑.๔ ขอความร่วมมือผู้ประกอบการและประชาชน ในการจัดกิจกรรม โดยคำนึงถึงวัฒนธรรมและความเหมาะสม และร่วมกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ทางสายด่วนวัฒนธรรม ๑๗๖๕

๒. การรณรงค์เรื่อง “ใช้น้ำคุ้มค่า” ได้แก่

๒.๑ กำหนดพื้นที่ให้ประชาชนเล่นน้ำ เพื่อควบคุมการใช้น้ำอย่างประหยัด คุ้มค่า ขอความร่วมมืองดใช้รถบรรทุกตระเวนสาดน้ำในพื้นที่ต่างๆ กำหนดระยะเวลาการเล่นน้ำให้เลิกเล่นน้ำในเวลาที่กำหนด ห้ามใช้แปรงและสีสต่างๆ มาเล่น

๒.๒ ขอความร่วมมือจากประชาชนให้ใช้อุปกรณ์ที่ปลอดภัยและประหยัดน้ำ เช่น ใช้ขันขนาดเล็ก ไม่ใช้ปืนฉีดน้ำแรงดันสูง เล่นน้ำอย่างสุภาพ

๒.๓ ขอความร่วมมือประชาชนให้ใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่าและน้ำสะอาดเพื่อสุขอนามัย

๓. การรณรงค์เรื่อง “ชีวาปลอดภัย” ได้แก่

๓.๑ ขอความร่วมมือภาคเอกชน ผู้ประกอบการ สถานบันเทิง ผู้จัดกิจกรรม กำหนดเวลาเปิด - ปิด จัดกิจกรรมและงดจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

๓.๒ ควบคุมและรณรงค์ผู้ใช้รถ โดยใช้มาตรการเมาไม่ขับและมีน้ำใจให้แกกัน ในการใช้รถใช้ถนน หากพบเห็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมให้แจ้งหน่วยงานหรือศูนย์รับแจ้งเหตุของหน่วยงานต่างๆ

๓.๓ มาตรการ ๖ ด้าน ได้แก่ ลดปัจจัยเสี่ยงด้านคน ถนน และยานพาหนะ มาตรการด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ความปลอดภัยทางน้ำ และการดูแลหลังเกิดอุบัติเหตุ

๓.๔ มีมาตรการควบคุมความเร็วการใช้รถให้ใช้รถใช้ถนนตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด ตรวจสอบความพร้อมของผู้ขับรถสาธารณะ ศูนย์บริการตรวจสอบสภาพรถฟรี รวมถึง มีศูนย์รับแจ้งเหตุร้องเรียน การใช้รถใช้ถนน โดยกรมการขนส่งทางบก และจุดบริการพักรถระหว่างการเดินทาง เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ ในช่วงประเพณีสงกรานต์

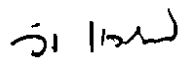
ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานต่างๆ ทั้ง ๒๔ หน่วยงาน มีความเชื่อมั่นว่าการประสานความร่วมมือในการบูรณาการแนวทางและมาตรการรณรงค์ ตามแนวคิด “สงกรานต์วิถีไทย ใช้น้ำคั้นคั่ว ชีวาปลอดภัย” จะก่อให้เกิดการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ประเพณีที่เหมาะสม ดีงาม เป็นการอนุรักษ์สืบสานประเพณีสงกรานต์ ให้คงคุณค่า สาระและความงดงาม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ ที่สามารถแสดงให้เห็นให้ประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติได้รับรู้ อีกทั้ง ยังเป็นการเตรียมการเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งการดูแลทรัพย์สินและความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งเป็นประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้รับความสุขจากประเพณีสงกรานต์ และได้รับสืบสานประเพณีที่สำคัญของประเทศไทย อีกทั้งยังได้สัมผัสกับความงดงามของประเพณี วัฒนธรรม มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าและมีมายาวนานของประเทศไทย รวมถึงเป็นการสร้างภาพลักษณ์อันดีแก่สายตาสาวโลก ที่จะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เดินทางมาท่องเที่ยวในประเพณีสงกรานต์ ทำให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเกิดการขยายตัว และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวกว่าหมื่นล้านบาท ซึ่งจะเป็นการยกระดับและพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

๕. ข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม จึงขอเสนอแนวทางการรณรงค์ เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมเนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ ภายใต้แนวคิด “สงกรานต์วิถีไทย ใช้น้ำคั้นคั่ว ชีวาปลอดภัย” ตามข้อ ๔.๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓ ต่อ ๒๑๕๑ - ๔๒๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๖ ๔๓๒๘